

Kalkulacje rolnicze

Ziemniaki jadalne

To nie był łatwy sezon dla producentów ziemniaków. Ubiegłoroczne wysokie temperatury powietrza z bardzo wysokim deficytem opadów, a także nierównomiernym ich rozkładem, spowodowały ograniczenie możliwości plonotwórczych ziemniaków.

Wykopki ziemniaków rozpoczęto w sierpniu, a zakończono w drugiej dekadzie października. Jakość bulw ziemniaka z ostatnich zbiorów jest gorsza niż w roku poprzednim, z dużym udziałem bulw drobnych i zdeformowanych.

Według danych GUS zbiory ziemniaków w Polsce w 2018 r. szacuje się na ok. 7,5 mln ton, tj. o około 18% mniej od zbiorów uzyskanych w roku poprzednim. Jednocześnie ocenia się, że powierzchnia uprawy ziemniaków była mniejsza w stosunku do 2017 r. o ok. 9% i wyniosła ok. 300 tys. ha, a plony ziemniaków oszacowano na 251 dt/ha, tj. o ok. 28 dt/ha mniej od ubiegłorocznych (o 10%).

Ekspertcy uważają, że niskie krajowe zbiory nie powinny zakłócić funkcjonowania krajowego rynku ziemniaków jadalnych.

Spadek zbiorów ziemniaków jadalnych wystąpił nie tylko w Polsce, ale również znaczące straty produkcyjne wystąpiły wśród pozostałych kluczowych unijnych producentów ziemniaków, (Niemcy, Belgia, Francja, Holandia i Wielka Brytania) są oceniane na zaledwie 23,5–24 mln t, tj. o 18–20% mniej niż w roku poprzednim.

Według wstępnych szacunków Eurostatu areal uprawy ziemniaka ogółem w UE-28 w 2018 r. wynosi 1,74 mln ha, tj. o 1,1% poniżej poziomu z roku poprzedniego.

Szacuje się, że plon ziemniaków w Europie jest najniższy od 10 lat.

Spadek produkcji ziemniaków jadalnych w Europie Zachodniej przypuszczalnie spowoduje zmniejszenie obrotów wewnętrznych ziemniakami w UE, które będą mieć miejsce przy bardzo wysokim poziomie cen transakcyjnych. Również sprzedaż

ziemniaków na rynki krajów trzecich prawdopodobnie będzie mniejsza niż w poprzednich sezonach.

Ceny ziemniaków jadalnych na rynku niemieckim na przełomie listopada i grudnia 2018 r. wzrosły do 270 EUR/t, wobec 110 EUR/t w roku poprzednim.

We Francji ziemniaki jadalne najbardziej popularnych, tańszych odmian, w zależności od wielkości bulw i wielkości opakowania, na początku listopada kosztowały od 295 do 410 EUR/t i były przynajmniej 2-krotnie droższe niż przed rokiem.

W konsekwencji słabsze zbiory odbijają się na cenach krajowych, które są znacząco wyższe od ubiegłorocznych.

W październiku w Polsce, wg cen publikowanych przez MRiRW, w skupie za kilogram ziemniaków oferowano średnio 0,52 zł i było to o 100% więcej rok do roku, a zakłady przetwórcze oferowały średnio 0,34 zł.

W listopadzie, a zwłaszcza w drugiej jego połowie mieliśmy do czynienia ze znaczącym wzrostem cen ziemniaków na polskim rynku. Głównym czynnikiem generującym ich wzrost była ograniczona podaż. Ponadto wielu producentów zwleka ze sprzedażą ziemniaków, licząc na wyższe ceny w okresie zimy i wczesną wiosną. Jednocześnie utrzymuje się aktywny popyt odbiorców, którzy chcą nabyć ziemniaki po jeszcze relatywnie niskich cenach. Średnie ceny na rynkach hurtowych ziemniaków w ostatnim tygodniu listopada wynosiły 0,94 zł/kg, wobec 0,56 zł/kg w analogicznym okresie 2017 r. Krajowe ziemniaki w Broniszach osiągały cenę 1,00–1,50 zł/kg, w Łodzi 0,80–1,07 zł/kg, w Poznaniu 0,73–0,87 zł/kg,

w Lublinie 1,00 zł/kg, w Rzeszowie 0,80–1,00 zł/kg i we Wrocławiu 0,80–0,90 zł/kg, a w Kaliszu oferowane je w cenie 0,87 zł/kg.

Grudzień przyniósł pewne zmniejszenie presji na wzrost cen ziemniaków w Polsce, przypuszczalnie również pod wpływem wyższej temperatury, jaką notowano w tym okresie na przeważającym obszarze kraju – wskazuje ekspert z IERiGŻ.

Za dt ziemniaków w skupie średnio płacono 52,74 zł, czyli nastąpił wzrost o 75,2% w porównaniu do analogicznego okresu, co jest związane z ich wyraźnie mniejszą podażą.

W transakcjach targowiskowych średnia cena za 1 dt ziemniaków (116,99 zł) wzrosła zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 7,5%), jak i z rokiem ubiegłym (o 35,9%).

Ceny ziemniaków w ujęciu rocznym wzrosły najmocniej spośród wszystkich produktów rolnych, które śledzi GUS.

Jest duże prawdopodobieństwo, że ceny ziemniaków w bieżącym sezonie będą dalej rosły, bo na nasz rynek trafi mniej ziemniaków importowanych, a nawet należy się spodziewać, że wzrośnie zapotrzebowanie importowe ze strony krajów Europy Zachodniej, mimo barier (głównie fitosanitarnych), jakie mają polskie ziemniaki w dostępie do rynku UE.

Poniższa tabela przedstawia kalkulację uprawy 1 ha ziemniaków jadalnych według średnich cen brutto płodów rolnych i środków produkcji za 2018 r. Założenia metodyczne do kalkulacji znajdują Państwo na stronie naszego Ośrodka.

Kalkulacja uprawy 1 ha ziemniaków jadalnych przy różnych poziomach intensywności

Lp.	Poziom intensywności			
	Wyszczególnienie	Niski 200 dt/ha	Średni 250 dt/ha	Wysoki 300 dt/ha
A	Wartość produkcji	11 148	14 498	18 048
	Ziemniaki jadalne (60 zł/dt, odpady – 15 zł/dt)	10 200	13 550	17 100
	JPO ¹⁾	948	948	948
1.	Materiał siewny (sadzeniaki) 85 zł/dt	2 125	2 125	2 125
2.	Nawozy mineralne	600	738	860
3.	Środki ochrony roślin	450	600	850
4.	Inne koszty ²⁾	1 280	1 600	1 920
B	Koszty bezpośrednie (1+2+3+4)	6 703	9 435	12 985
C	Nadwyżka bezpośrednia (A-B)	6 703	9 435	12 985
5.	Praca maszyn własnych	2 783	2 897	3 011
6.	Pozostałe koszty ³⁾	802	802	802
D	Koszty pośrednie (5+6)	3 585	3 699	3 813
E	Koszty całkowite (B+D)	8 030	8 762	9 568
F	Koszt jednostkowy (zł/dt)	40,15	35,05	31,90
G	Dochód rolniczy netto (C-D)	3 118	5 736	9 172

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Kalkulacji Rolniczych” KPODR w Minikowie

¹⁾ jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie, płatność dodatkowa,

²⁾ worki – 50 kg, skrzyniopalety – 500 kg,

³⁾ koszty utrzymania budynków, podatki i ubezpieczenia, pozostałe koszty.

Wykorzystano materiały: IERIGŻ – PIB „Rynek Rolny”, GUS
Elżbieta Kopaczewska
Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Fot. W. Janiak

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

ZAPRASZAMY ROLNIKÓW DO WSPÓŁPRACY

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie informuje, że wraz z Kujawsko-Pomorską Izbą Rolniczą w Przysieku realizuje operację w ramach poddziałania 2.1:

„Wsparcie korzystania z usług doradczych” PROW 2014-2020

Kto może skorzystać?

Beneficjentami poddziałania mogą być rolnicy aktywni zawodowo, którzy prowadzą gospodarstwo rolne na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

Co oferujemy?

Oferujemy bezpłatną realizację programu doradczego, w skład którego wchodzi usługi:

- 1) Analiza sytuacji produkcyjno-ekonomicznej gospodarstwa rolnego,
- 2) Rachunkowość w gospodarstwie rolnym,
- 3) oraz jedna z wybranych przez rolnika usług doradczych.

Jaki jest cel szczegółowy operacji?

Poprawianie wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej.

Działamy na terenie całego województwa!

Więcej informacji w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego

(<http://www.kpodr.pl/kontakt/powiatowe-zespol/>)